

ע"פ 35557/03/17 - מדינת ישראל נגד סאלח זגארי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 35557-03-17

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המערערת

סאלח זגארי (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד קטילאת

נגד
המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט דוד שאול גבאי ריכטר) מיום 2.2.17 בת"פ 42379-12-16.

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בעבירת גילוי הזדהות עם ארגון טרור והסתה לטרור (4 עבירות), תמיכה בארגון טרור (4 עבירות), הסתה לאלימות או לטרור (8 עבירות), תמיכה בהתאחדות בלתי מותרת (3 עבירות). המשיב נדון לשמונה חודשי מאסר בפועל ולמאסר על תנאי. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

2. ואלה המעשים: בין התאריכים 12.10.2015 - 24.11.2016 פרסם המשיב בחשבון ברשת Instagram, לו היו כ-8,077 עוקבים, קריאות למעשי אלימות וטרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, דברי שבח, אהדה עידוד תמיכה והזדהות כלפי מעשי אלימות וטרור וכלפי עושיהם, וכן דברי שבח, אהדה, הזדהות ותמיכה בארגון טרור, לרבות החמא"ס, זרועו הצבאית, עז אל-דין אלקסאם ו"אלכותלה אלסלאמיה" - כולם ארגוני טרור והתאחדויות בלתי מותרות. הפרסומים זכו לאהדת הצופים באמצעות סימני חיבוב (like).

טענות הצדדים

3. ב"כ המערערת עותרת להחמרה בעונשו של המשיב. נטען כי העונש שהוטל עליו אינו הולם את חומרת העבירות בהן הורשע. לעמדתה, הרטוריקה המחמירה, בה נקט בית משפט קמא בגזר הדין, לא קיבלה ביטוי במתחם הענישה

שקבע. מדובר בעונש בלתי מידתי לקולה, שניתן בניגוד למגמת ההחמרה הנוהגת בפסיקה בעבירות מסוג זה ואף בנסיבות קלות מהמקרה דנן. בענין זה הפנתה המאשימה לפסיקה רלבנטית, שלטענתה, קוראת להחמרה עם אלה המבקשים להסית, לא רק בפן העונשי, אלא גם ככלי מניעתי, הן משיקולי הרתעת הרבים והן משיקולי הרתעת היחיד. במקרה דנן, המשיב לא הורתע מלפעול ולהסית במשך תקופה ארוכה למעשי אלימות וגזענות ולתמיכה בארגוני טרור ובמעשיהם, למרות שמזה תקופה ארוכה מטילים בתי המשפט עונשי מאסר בפועל על מסיתים ברשתות חברתיות. המשיב פרסם 17 פרסומים לקהל המונה כ - 8,077 עוקבים במשך שנה. למשיב היתה השפעה גדולה על בני גילו, והשפעתו על אחרים לביצוע מעשי שנאה ועידוד לטרור כמוה כזריעת זרע הפורענות. עוד נטען כי בעידן הטכנולוגי הנוכחי ביצוע עבירות אלה קל מתמיד ומחזק את הצורך בהרתעת הרבים. בית משפט קמא נתן משקל משמעותי לגילו הצעיר של המשיב והעדר עברו הפלילי, אך, לטענת המערער, עבירות הסתה ברשתות החברתיות מבוצעות על פי רוב ע"י צעירים חסרי עבר פלילי, ובשל הצורך להרתיע צעירים מסיתים אסור שנסיבות אלה יחשבו כנסיבות לקולה. נטען כי טווח הענישה הוא אכן כפי שקבע בית משפט קמא אשר סקר הפסיקה הרלבנטית, אך מתחם הענישה צריך לעבור תיקון מכמה סיבות: המדינה אסרה מלחמה על ההסתה, על מנהיגים ועל מי שאינם מנהיגים, אלה גורמים להתקפות טרור, ובתי המשפט צריכים להעלות את רמת הענישה שתוביל לצמצום המקרים. רמת הענישה צריכה להתאים לנסיבות המקרה. למערער יש אלפי עוקבים ועל כן יש להתאים המתחם למעשי המשיב שכללו פרסומים חמורים באופיים. אמנם למנהיגים ולאנשי דת השפעה אך גם למפורסמים מקרב קבוצת השייכות ממנה באים התוקפים, יש השפעה רבה ואפילו לא פחותה. ככל שהתהודה רבה יותר, מידת ההסתה גדולה יותר. הדבר בא לידי ביטוי באירועי הטרור עצמם הנולדים כתוצאה מהסתה זו והמרחק מאוד קצר. אמנם בענישה יש פגיעה בחופש הביטוי אך לעת הזו השיקולים שונים שכן מדובר בתקופת חרום.

4. ב"כ המשיב חלק על עמדת המערער בדבר מטרת הערעור - החמרת רמת הענישה. נטען כי המערער לא הצביעה על שגיאה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור. בית משפט קמא הטיל עונש לאחר שהביא בחשבון כל הנתונים ותוך התחשבות ברמת הענישה כעולה מהפסיקה. על כן אין לערכאת הערעור נקודת אחיזה להתערבות בעונש, שאינה נעשית בקלות. אם מבקשים לשנות את רמת הענישה, יש לעשותו בערכאה המבררת ולא בערכאת הערעור והטיעונים אותם העלתה המערער כבר נטענו לפני הערכאה המבררת. כן נטען כי רמת הענישה בבית משפט השלום בעניינים אלה כבר עלתה מדרגה ואין מקום להעלותה בשנית. יש לפעול בריסון ואיפוק שלא ליתן מסר של דיכוי הביטוי. כן באה הפנייה לשיקולים נוספים: התקרבות מועד השחרור והציפייה לשחרור, שנקבע כי יש להם משקל. וכן, למשיב נסיבות אישיות: אמו מתמודדת תקופה ארוכה עם מחלה קשה ולהחמרה בעונשו השלכות קשות.

דין

5. המשיב הנו יליד 1997. לזכות המשיב עומד גילו הצעיר, העדר עבר פלילי, הודאתו במיוחס לו שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, והאחריות שקיבל על המעשים. מאידך, לחובת המשיב נזקפת חומרת העבירות שביצע, על פני תקופה של כשנה, הקוראות בפה מלא לאינתיפאדה שלישית, מעודדות טרור ותומכות במבצעי פיגועים. אכן, לחופש הביטוי מעמד עליון במדינתנו כמדינה דמוקרטית, אך חופש הביטוי איננו חופש מוחלט ואין משמעו הפקרות, והוא אינו היתר לעודד מעשים אלימים וטרור. המשיב ביצע עבירות אלה על רקע תקופה בה משתולל גל טרור במדינה, ובכלל זה יש לציין את הפרסום התומך בהצתות מכוונות, פרסום שבא בתקופה בה פשטו הצתות רבות. אמנם, מדובר בפרסומים ברשת חברתית, אך אין להקל ראש בכך, שכן למשיב היו אלפי עוקבים והשפעתו בלתי מבוטלת. לא בכדי קבע בית משפט קמא כי כמות הפרסומים ותוכנם מלמדים על פגיעה משמעותית ולאורך זמן בערכים המוגנים. כמו כן,

מדובר בעבירות קלות לביצוע. קלות הפרסום מחייבת כי הענישה תהא מרתיעה, למען יידע כל מסית, כי דברים הנושאים בחובם פגיעה בביטחון ובשלום, קריאה לביצוע מעשי טרור וגזענות, יזכו לענישה הולמת.

הפסיקה העדכנית שניתנה לאחרונה במקרים הנוגעים לעבירות של הסתה לאלימות או לטרור בשל פרסומים ברשת הפייסבוק שביצעו נאשמים צעירים, שאינם אנשי ציבור, קובעת מתחם ענישה הנע בין 5 ל - 25 חודשי מאסר בפועל, בהתחשב בכמות הפרסומים ותדירותם, תוכנם, פוטנציאל התפוצה שלהם והתקופה בה הם פורסמו (ר': גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים ת"פ 4001-05-15 **מדינת ישראל נ' ש.ט** (22.7.15), בחלק הדין בעבירות ההסתה לאלימות, ובפסיקה העדכנית של בית משפט השלום בירושלים שאוזכרה שם). המדינה אינה חולקת למעשה על כך שעונשו של המשיב אינו חורג מרמת הענישה המקובלת בגין מעשיו אלא נטען כי הגיעה העת להעלות את רף הענישה ולהחמיר בעונש. אכן, מעשיו של המשיב הנם חמורים וחומרה מיוחדת נודעת הן לעובדה שמעשיו נמשכו על פני תקופה ארוכה והן לתוכן הפרסומים. יתכן שהיה מקום להחמיר בעונשו של המשיב ולגזור עליו עונש הכולל תקופת מאסר ארוכה יותר, אולם לא ניתן לומר כי נפלה טעות בהחלטת בית משפט קמא עד כדי הקמת צורך להתערבות ערכאת הערעור.

על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ח תמוז תשע"ז, 12 יולי 2017, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב בעצמו.

שירלי רנר,
שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד